

Używanie produktów nikotynowych

Badanie młodzieży w Polsce

Warszawa 2024

Autorzy raportu:

prof. dr hab. Krzysztof Filipiak - Instytut Nauk Klinicznych, Uczelnia Medyczna im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie; Klinika Hipertensjologii, Angiologii i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu; Prezes Polskiego Towarzystwa Postępów Medycyny - Medycyna XXI

dr hab. Piotr Korczyński - Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny

dr Agnieszka Jankowska-Zduńczyk - Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce, AGAMED Specjalistyczna Praktyka Lekarska, Warszawa

lek. Stanisław Surma - Klinika Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej, Katedra Farmakologii, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

dr hab. Sebastian Szmit - Zakład Kardioonkologii, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Instytut Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie, Klinika Diagnostyki Onkologicznej, Kardioonkologii i Medycyny Paliatywnej, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie

dr Piotr Wierziński - Poradnia Psychiatryczna, Łódź

Nota metodologiczna

Badanie przeprowadzono metodą CAWI na próbie n=1000 16- i 17-latków w z całej Polski. CAWI - *computer assisted web interview* - to wspomagany komputerowo wywiad, w którym ankiety są wypełniane przez respondentów online, poprzez dedykowaną stronę internetową. Badanie wykonał Instytut IQS Think Forward. Uczestnicy badań prowadzonych przez IQS są weryfikowani poprzez podany email oraz numer telefonu. W badaniach tych mogą brać udział osoby, które ukończyły 16 lat.

Uczestnicy badania

Poniżej przedstawiono profil respondentów, którzy wzięli udział w badaniu.

Wiek	Liczba
16 lat	376
17 lat	624
N=	1000

Płeć	Liczba
kobieta	648
mężczyzna	352
N=	1000

Do jakiej szkoły chodzisz?	Liczba
szkoła podstawowa	22
zasadnicza szkoła zawodowa	95
technikum	382
liceum zawodowe (w tym artystyczne)	14
liceum ogólnokształcące	487
N=	1000

Do której klasy chodzisz?	Liczba
1	92
2	440
3	446
6-8 (szkoła podstawowa)	22
N=	1000

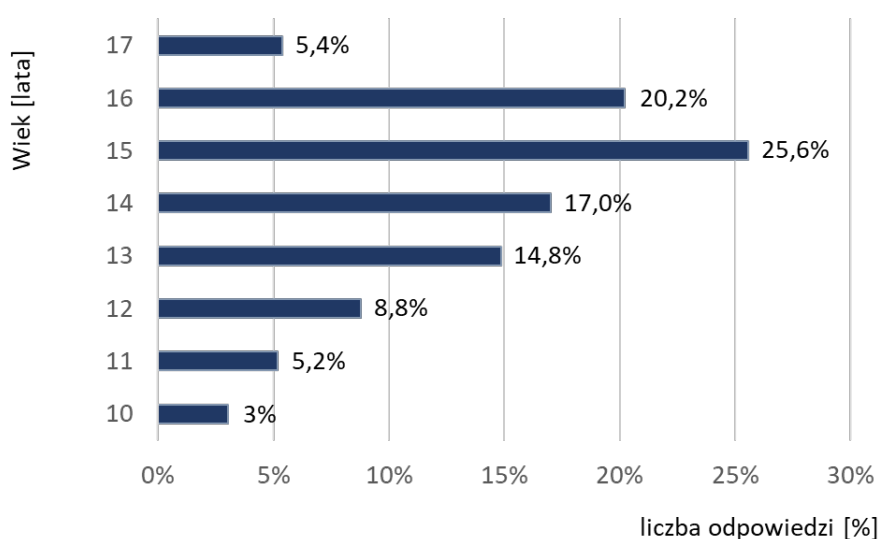
W jakiej miejscowości jest Twoja szkoła?	Liczba
wieś	92
miasto do 20 tys. mieszkańców	220
20 – 49 tys. mieszkańców	204
50 – 99 tys. mieszkańców	137
100 – 199 tys. mieszkańców	99
200 – 500 tys. mieszkańców	100
powyżej 500 tys. mieszkańców	148
N=	1000

W jakim województwie jest Twoja szkoła?	Liczba
dolnośląskie	79
kujawsko-pomorskie	52
lubelskie	43
lubuskie	21
łódzkie	70
małopolskie	90
mazowieckie	161
opolskie	18
podkarpackie	65
podlaskie	22
pomorskie	48
śląskie	132
świętokrzyskie	35
warmińsko-mazurskie	40
wielkopolskie	96
zachodniopomorskie	28
N=	1000

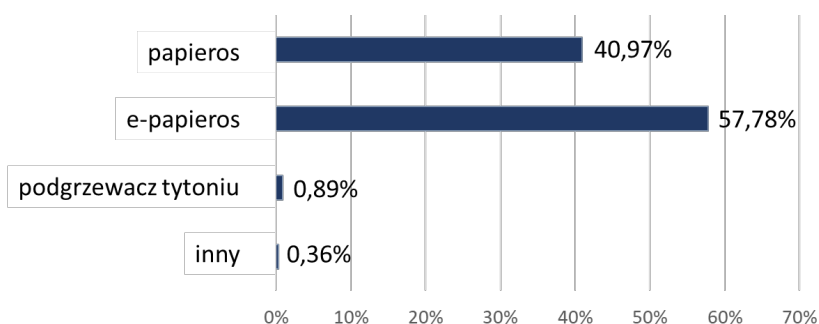
Wyniki

Respondentom zadano szereg pytań dotyczących ich doświadczenia w zakresie stosowania produktów zawierających nikotynę. Pytano przede wszystkim o palenie papierosów i używanie coraz bardziej popularnych urządzeń dostarczających nikotynę w formie wziewnej: e-papierosów (podgrzewających płyn z nikotyną tzw. liquid) i podgrzewaczy tytoniu (podgrzewających wkłady zawierające sprasowany tytoń).

1. Ile miałeś/miałaś lat, gdy po raz pierwszy spróbowałeś/spróbowałaś jakiegokolwiek produktu z tytoniem lub nikotyną (papierosa, e-papierosa, podgrzewacza tytoniu lub innego)?

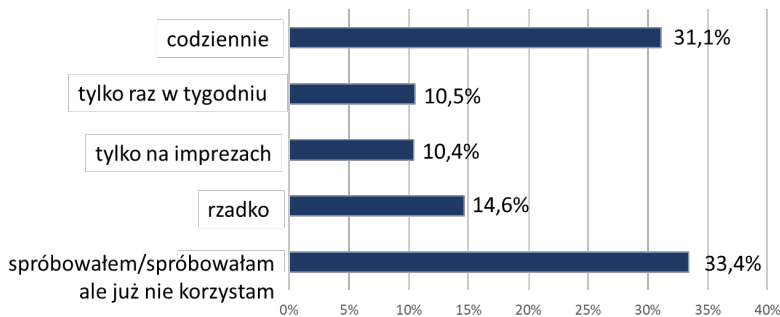
2. Czego spróbowałeś/spróbowałaś pierwszy raz?

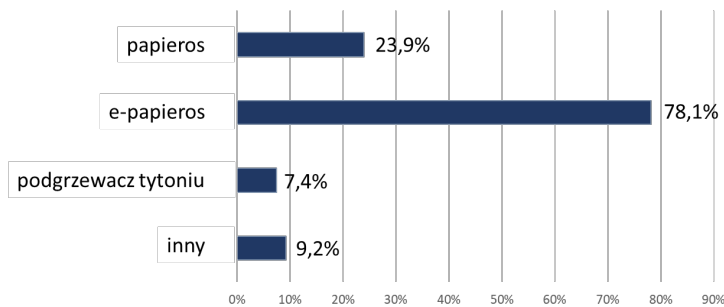
3. Dlaczego spróbowałeś/spróbowałaś tego produktu? (możliwe zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi)

byłem/byłam ciekawy/ciekawa smaku	66,7%
chciałem/chciałam spróbować czegoś nowego	50,2%
bo wszyscy to robią – jest modne	12,0%
bo fajnie wygląda	10,6%
chciałem/chciałam zaimponować kolegom	9,3%
chciałem/chciałam pokazać, że jestem dorosły/dorośla	4,7%
bo łatwo mogę go kupić	2,5%
z innego powodu	4,3%

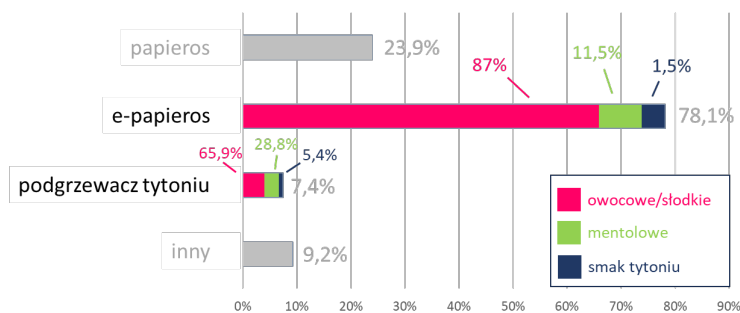
4. Jak często obecnie korzystasz z takich produktów?

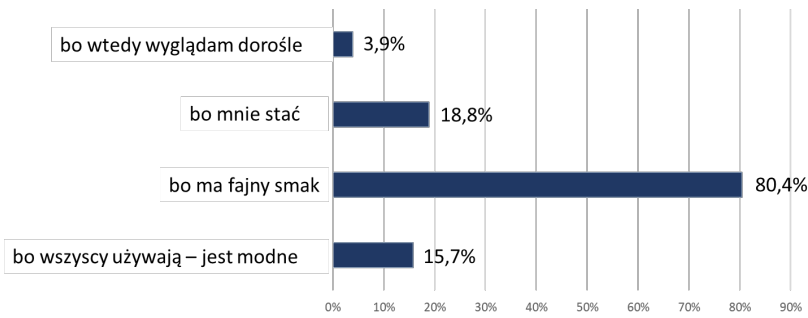
5. Którego z produktów używasz obecnie? (możliwe zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi)

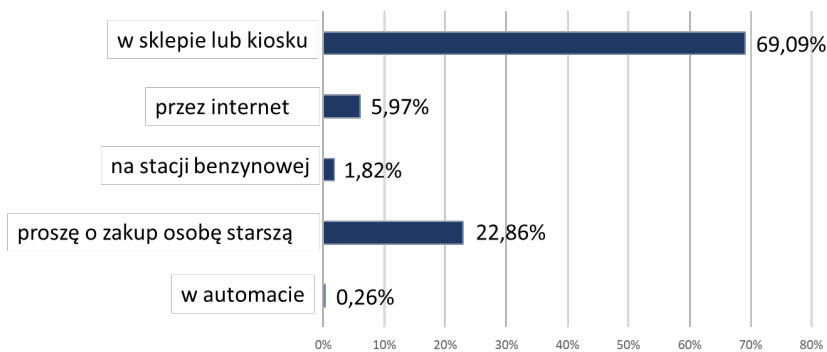
6. Jaki smak e-papierosów/podgrzewaczy tytoniu najczęściej wybierasz?

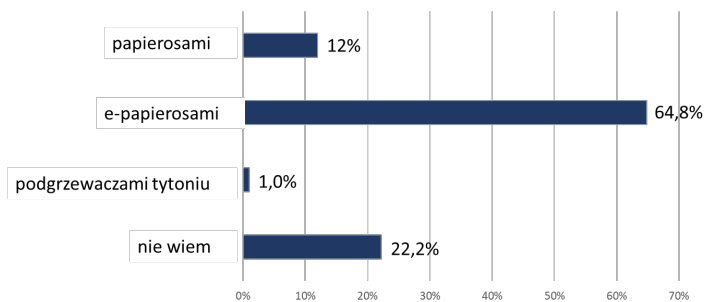
7. Dlaczego korzystasz obecnie z tego produktu? (możliwe zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi)

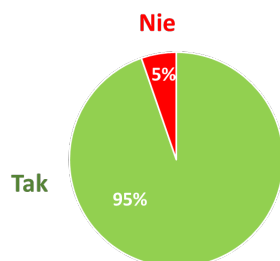
8. W jaki sposób najczęściej nabywasz swój produkt?

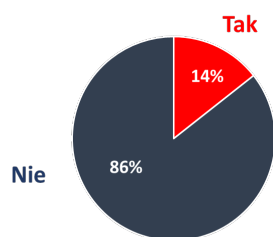
9. Którym produktem osoby w Twoim otoczeniu najczęściej się dzielą?

10. Czy znasz zagrożenia dla zdrowia wynikające z używania tych produktów?

11. Czy czujesz się uzależniony/uzależniona od używanego produktu?

Podsumowanie

Badanie przeprowadzone na 1000 nastolatków wykazało, że 75% z nich pierwszą próbę produktu nikotynowego podejmuje do 15 roku życia, czyli uczęszczając do szkoły podstawowej. Dla 58% młodzieży pierwszym produktem z nikotyną jest e-papieros, dla 41% zwykły papieros, poniżej 1% zaczyna od podgrzewacza lub innego wyrobu. 66,7% młodzieży, która spróbowała produktu nikotynowego zrobiła to z ciekawości smaku.

31% młodzieży w wieku 16-17 lat codziennie używa produktów nikotynowych, jedynie 33% twierdzi, że po spróbowaniu już nie korzysta z takich wyrobów. 78% uczniów stosujących produkty nikotynowe wybiera e-papierosy, 24% pali papierosy, 7,4 % używa podgrzewaczy a 9,2% stosuje inne wyroby zawierające nikotynę lub tytoń.

80% młodzieży używających produktów nikotynowych robi to ze względu na ich smak. 69% nastolatków kupuje samodzielnie produkty nikotynowe w sklepie. Uczniowie częstują się wzajemnie się w szkole e-papierosami (64,8%) i papierosami (12%). 86% uczniów nie czuje się uzależnionymi choć 95% twierdzi, że zna zagrożenia zdrowotne związane z produktami nikotynowymi.

Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie Instytutu Zdrowia i Demokracji.

Opracowanie badania i przygotowanie raportu Polskie Towarzystwo Postępów Medycyny – Medycyna XXI.

